

Újabb merítés Debrecenből

Grafikák, fotók, festmények, kisplasztikák a Tavaszi Tárlatról

Kiemelés címmel nyílt meg a Körösvidéki Múzeumban a 27. Debreceni Tavaszi Tárlat díjazottjainak kiállítása. Korábban, január és március között, a debreceni Kölcsey Központban mutatták be jutalmazott alkotásaikat a kortárs képzőművészek. A harminc éves múltra visszatekintő tavaszi tárlat „merítést jelent a kortárs helyi művészetből”, mondta a nagyváradi megnyitón Komolay Szabolcs, Debrecen kulturális ügyekkel foglalkozó alpolgármestere.

Legutóbb, 2016-ban, a nagyváradi vár adott otthont a Debreceni Tavaszi Tárlat retrospektív, huszonöt évre visszatekintő kiállításának, szintén a Festum Varadinum keretében.

A Debreceni Tavaszi Tárlat hivatásos debreceni vagy onnan elszármazott kortárs képzőművészek előző évben díjazott munkáit sorakoztatja fel, a *Himnusz* szerzőjének egykori, rég lebontott háza mellett felépített, 2006-ban megnyitott központban. A festményeket, grafikákat, fotográfiákat, plasztikákat hagyományosan a már a Tavaszi Tárlat előtt megnézhetik a debreceniek. 2018 a grafika éve volt, Nagyváradon is elsősorban a legjobbnak ítélt grafikai munkákat mutatták be, de szerepeltek fényképek, festmények és kisplasztikák is a tárlaton. A kiállítók Szilágyi Imre grafikusművész, Lente István grafikusművész, Imreh Sándor grafikusművész, Gál András fotóművész, Dóró Zsolt festőművész, Szepessy Béla grafikusművész, Kustár Gábor szobrászművész, Velényi Rudolf képzőművész, Illés Gábor fotográfus, Subicz István grafikusművész.

A kiállított alkotások elhelyezése, a tárlat kialakítása arra a célra enged következtetni, hogy a szemlélődő a termekben sétálva különböző formákkal és színekkel találkozjon: a kisplasztikák jól megférnek a rézkarok és grafikák mellett, a festmények pedig a grafikák mögött. Igazi művészeti csemegék, ismert és elismert alkotók munkái sorakoznak egymás

mellett. Az alkotások gondolatébresztők, tűnődésre készítők. Címük néha támpontot nyújt, ám a témák megvalósításának finomsága, gazdagsága, a fantáziadús képzettársítás jóval többet tár fel a mű világáról, mint amennyit felfed az elnevezés.

A leginkább méltatott képzőművész a megnyitón jelen lévő Szilágyi Imre volt, aki tíz rézkarcát hozta el Nagyváradra (többek között: *Jónás, az Uszadékfa fosztogatói, a Hogyan tovább, vincellér?, A hajdúk népe, A túlélő, Európé nálunk?*). A háromszoros Káplár Miklós-díjas, illetve Holló László- és Csokonai-díjas képzőművész, aki a reneszánsz korszakát és annak polihisztorait tartja követendő példának, valósággal mesél érdekes, nem ritkán szokatlan, furcsa szereplőinek teret engedő grafikáival, melyek többnyire a magyar történelemből és a Bibliából inspirálódtak, és természetesen nem kis mértékben kötődnek a Hajdúsághoz, a Hortobágyhoz.

Sokszorosított grafikái a rembrandti és düreri európai hagyományokat követve leginkább rézkarcok, de mint élet-útjával kapcsolatosan ismeretes, linóleummetszeteket, litográfiákat és ceruzarajzokat is készít, illetve festett is karrierje kezdetén.

A kiállítás anyagában szintén figyelemfelkeltő képzőművészeti ágazat a kispasztika, ezt Kustár Gábor alkotásai képviselték. A Fabula et Figura Műhely bábjátékosának munkái (*Szárnyaló* vagy a *Hét főbűn*) többnyire fából, fémből, rendszerint nyers, durva, csiszolatlan anyagokból készültek. Valamikori használati tárgyak, egybeépítve különböző megmunkálatlan vagy csak részben megmunkált elemekkel. Egymásba illesztve olyanok, mint a gyermekjátékok. Ami elárulja őket, illetve azt, hogy mégsem gyermekek kezébe

valók, az a figurák, a szereplők emberi arca (a halott Krisztus): ezeknek az emberi arcoknak a kifejezőereje megdöbbentő, néha elbátortalanító.

Mindenképpen szót kell ejteni Dóró Zsolt nagy méretű, figurális, monokróm, szénrel és krétával alkotott képeiről is, melyek többnyire elmosódó, sötét vonalakból körvonalazódó, riasztó árnyalakoknak tűnnek – valójában mozgásban lévő emberi formák fedezhetők fel bennük. Velényi Rudolf festményeinek színvilága talán túl „változatos”: sok szín, mindenféle kék és sárga, szabályos mértani formák. Ezek az alkotások mint ha nem illenének a grafikák és kispasztikák hangsúlyos szürkeségébe, feketeségébe. Ezek a festmények mintegy „kiemelődnek” a kialakított közegből, nem igazán válnak részeivé.

Vélhetően a *Kiemelés* cím azt hivatott jelezni, hogy lényegében minden alkotás kiemelt, hiszen számos egyéni kiállítás után, a Tavaszi Tárlatra a legjobbaknak ítélt műveiket hozzák el az alkotók.

SZAMOS MARIANN